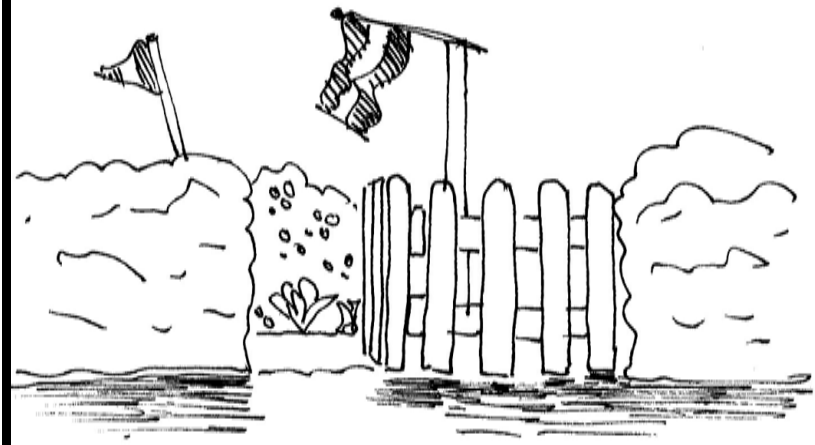
De Biologica

juli 2008

met ondere
andere:

BTV kookclub

28 en 29 juni Open tuinen weekend

Bonen, veelzijdig en eenvoudig.

Biologische TuinbouwVereniging Elderveld

Bestuur:

Voorzitter:	Ed van Dam 026-3819361 e.dam9@chello.nl
Vice voorzitter TAC, beheer	Frans Boumans 026 - 3813513
Penningmeester: en ledenadministratie Webmaster	Rinus Maagdelijn 026-3273210 leden@btv-elderveld.nl
Secretaris/notulist:	Marijke Hummel
Bestuurslid: TAC	Ton Thijssen 026-3812812 ajm.thijssen@chello.nl
Bestuurslid en inkoop:	Ton Rutten 026 - 3812092 rutten2004@zonnet.nl
Evenementen- en beheerscommissie: voorzitter	Bep Baltus 026-3816386 a.baltus13@chello.nl Dik Jansen
Kiemkracht Redactiecommissie	voorzitter Remco Visschers secretaris Fred van der Stap Hennie Kuiperij Niek van de Veen
Opmaak en illustraties: Kopij	Pim Vijftigschild kopij_biologica@live.nl

Van de voorzitter,

Toen de foto werd gemaakt*, had ik niet de illusie dat zo'n bananenboom ooit nog eens in mijn eigen tuin zou gaan groeien. Maar ik heb pas een artikel gelezen over klimaatveranderingen. Er wordt gesteld, dat over een aantal jaren de winters in Nederland zo zacht worden, dat ook tropische planten, zoals bananenbomen, hier kunnen gedijen. Wij zullen dat wel niet meer mee maken. Maar stelt u zich eens voor……..

Compost

Mijn tuin heeft er nog nooit zo mooi bij gelegen als dit jaar. Ik kan het onkruid goed in bedwang houden. In maart heb ik mijn composthoop verspreid over de tuin. Deze compost was 2 jaar oud. Alle tuinafval gooi ik daar op, behalve aardappel- en tomatenloof. Ook de onkruiden al of niet in bloei. Beter is natuurlijk om onkruiden niet in bloei te laten komen, i.v.m. zaadvorming.

Maar goed, eerst heb ik de tuin laten frezen, lekker losmaken en daarna de compost er overheen. Een flinke laag van ongeveer 5 cm en dat voorzichtig door de bovenlaag harken. Door deze werkwijze wordt het bewerken van de klei veel makkelijker. De onkruidzaden in de compost kiemen snel, maar kunnen als de plantjes nog heel klein zijn makkelijk in een droge periode weggeschoffeld worden en dan ontstaat een makkelijk te onderhouden grond. De grond blijft rul en niet bonkig door de klei.

Dit zelfde heb ik ook gedaan met compost uit de zakken van HIJDRA (winkel € 2,25, zak 45l)

Het voordeel van deze compost is dat er geen onkruidzaden in zitten.

Als u na de 1e keer schoffelen de nieuwe planten in die grond plaatst, verzeker ik u dat deze planten zich heel goed zullen ontwikkelen. Nog wat culterra er bij en groeien maar.

Een tuinder uit Elden vertelde mij dat hij zijn bonen rechtstreeks legt in de compost uit onze winkel en dat hij al enkele jaren een geweldige oogst heeft.

** Ed verstopt achter een bananenboom*

Bloemcirkels
In mei heeft de (groen) wijkbeheerder van Elderveld, Dhr Kees Hin, een zaaimengsel gezaaid van wilde bloemen in een van de cirkels die uit het gras waren gestoken in het park. Dit zaaimengsel was ons aangeboden door "bloeiende kernen", met de bedoeling dat er meer bloeiende planten in de wijk ontstaan. Wij hebben in enkele cirkels ook nog wat dille en andere kruidachtige geplant, maar dat is geen succes geworden.
We zijn nu LAVAS aan het kweken (maggieplant) om zo meer kruidachtige, vaste planten in het park te creëren.

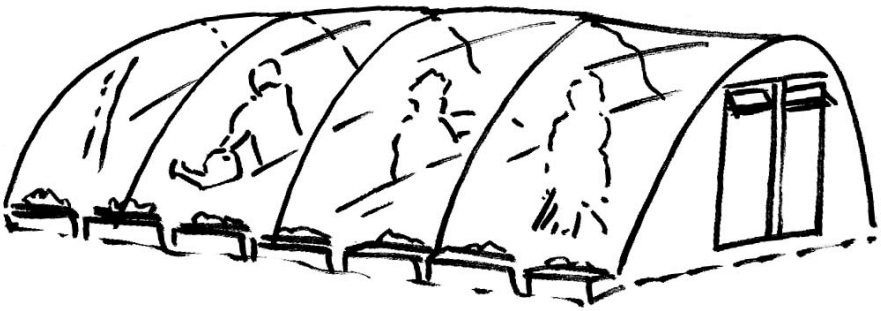
Vorige week heeft de TAC een rondgang gemaakt over het park en heeft zij elke tuin bekeken en daar een verslagje van gemaakt. Er zijn nog te veel tuinen die er verwaarloosd bij liggen. Het moet me van het hart dat ik niet kan begrijpen dat er mensen zijn die een groentetuin huren en de eerste zes maanden van het jaar niets doen aan die tuin.
Beleid van het bestuur is: Wanneer een tuin een verwaarloosde indruk geeft en/of er zijn bouwwerken geplaatst zonder vergunning, dan wordt eerst telefonisch overleg gepleegd en als de tuin niet wordt onderhouden, volgt een procedure van royement. Het doel van het bestuur is dat binnen een maand duidelijk moet zijn of de tuinder de tuin nog wel kan behouden.
Er zijn gelukkig nog voldoende mensen op de wachtlijst die graag een tuin willen hebben.

Van Ko Jager ontving ik de volgende suggestie over het slakkenprobleem, doe uw voordeel!
Slakken plaag hoeft geen probleem te zijn
Onderstaande methode is biologisch, humaan en afdoende.
Iedere morgen of avond als het slakken weer is begint de jacht. Onderstaande werkwijze heb ik afgekeken van m'n Bosnische tuin buurvrouw Janja. Zij knipte tot mijn verbazing de slakken doormidden. De zogenaamde "Balkanmethode", 50 tot 100 stuks per keer is normaal. Geen biervat of slakkenkorrels kunnen daar tegenop. Na een paar weken zijn de resultaten duidelijk waarneembaar. Vertrouwend hiermee een positieve bijdrage te hebben geleverd
en met hartelijke groeten ,
Ko Jager

Bedankt Ko. Ik doe het nu ook zo en het werkt!!

De winkel is de hele zomer geopend en de vrijwilligers staan elke zaterdagmorgen van 10:00 tot 12 uur, voor u klaar. Er is nog voldoende potgrond en compost. Ook de bekende bemestingsartikelen, zoals Culterra, kippenmest- en koemestkorrel is ruim voorradig. Doe uw voordeel.

Wijkdag
Op zaterdag 21 juni 2008, organiseert de wijkvereniging Elderveld weer haar jaarlijkse wijkdag. Op en nabij het winkelcentrum Elderhof komen kramen en is er van alles te doen. Ook de BTV komt daar met een kraam en daarmee willen wij ook een bijdrage leveren aan deze dag. Wij gaan onze kraam leuk optuigen en proberen ook nog wat te verkopen om de kas te spekken.. Heeft u ideeën voor dit evenement, spreek me dan even aan.

Tunnelkas
Dit jaar hebben we voor de eerste keer eigen (biologische) planten gezaaid en gekweekt in onze tunnelkas. Een groepje mensen onder leiding van Fred van der Stap en Willem Schimmel zijn voortvarend te werk gegaan. In de winkel was het niet aan te slepen. Nog nooit wisten er zo veel tuinders en ook mensen van andere verenigingen en uit de buurt, de winkel te vinden. Sla-planten, andijvie, komkommer, kolen, kruiden, noem maar op. Was het niet voorradig of uitverkocht dan gingen we het bestellen. Het leek af en toe op een professionele winkel, maar vergeet niet: **Het zijn allemaal vrijwilligers!!!!!** De prijzen van de artikelen zijn altijd lager dan op de markt of waar dan ook. De prijs is vergeleken met de grote tuincentra wel 2x zo laag. De kwaliteit is goed. De winstmarges zijn er vaak niet of zo laag om net de onkosten te dekken.

Er zijn ook inschattingsfouten gemaakt. Bijvoorbeeld te veel witte kool en te weinig spitskool. Zo ook te weinig andijvie en daar leren we van.
We zijn nog naarstig op zoek naar vrijwilligers voor de tunnelkas, zaaien, uitspenen, verpotten???????????

In augustus gaan we weer aan de slag met aardbijen en nu is de prei aan bod. Zomer, herfst en winterprei. 20 stuks voor € 1,00 Maar sla en nog veel meer is er nog steeds.

Nog heel even kort hoe U het beste prei kunt poten. Druk met een steel een gat in de aarde van 10 tot 15 cm, leg daarin 2 korrels culterra en plaats de preiplant er in. Ongeveer 10 planten per meter. Niet dicht gooien maar met de gieter goed sproeien. De plantgaatjes spoelen in de loop van de tijd vanzelf dicht. De preiplant kan dan sneller aan slaan en groeien. Na 1 maand nog een keer een paar culterrakorrels er bij en u krijgt reuzen preien. Zomerprei moet voor in november geoogst worden, herfst en winterprei is bestand tegen (strenge) vorst en kan goed in de winter geoogst worden. Zet nog ook een paar witte kolen, dan kunt u mee doen met de workshop zuurkool maken in het najaar.

Ik wens u, ook namens het voltallige bestuur, een fijne vakantie, groeizaam weer en ik hoop u vooral weer gezond en wel aan te treffen op het complex. Vel tuinplezier,

Ed van Dam.
vz

Bibliotheeknieuws

Elke paar maanden zal een educatieve tentoonstelling plaatsvinden in De Schuur. Zaterdag van 10 tot 12 uur. Deze maand alles over zaad, inspelend op de ceremonie, ‘cirkels in zaaien’. Te zien zijn collages, wetenschap, recepten, van kleine zaden tot gigantzaden en gevolgen, boeken liggen ter inzage over grondbewerking en hoe/wat in te zaaien.

Er komen fleurige tafelkleedjes om de kantoorkantine-sfeer om te toveren tot gezellig praathuis van de BTV. Het kantinepersoneel stond altijd al voor u klaar.

Er was een prijsvraag bedacht over het thema Gras, namelijk: zoveel mogelijk Nederlandse spreekwoorden in te leveren over dit thema. De winnares van deze eerste ronde is Hennie Kuiperij, met elk spreuken:

- Het gras zal altijd groener zijn aan de andere kant van de heuvels
- Onder de zoden liggen
- Zo groen als gras
- Hij is zo groen als gras
- Het regent gras en boter
- Het smaakt naar gras
- Hij laat er geen gras over groeien
- Te hooi en te gras
- Iemand het gras voor de voeten wegmaaien
- Ergens in grasduinen
- Als het gras twee kontjes hoog is

Er zijn nog meer spreuken zoals:

- Hij kan het gras horen groeien
- Hij loop op zijn laatste gras
- In het gras bijten
- Iemand te grazen nemen
- Het is nog een sprietje

Hennie heeft inmiddels haar presentje gekregen. Gefeliciteerd.

Volgende uitdaging: spreuken met zaad/zaden. Wie wint er deze keer?
Groeten Hans H. en Louise F.

Bonen, veelzijdig en eenvoudig.

Deze keer wat achtergrondinformatie over de boon. De boon is zo gewoon dat we makkelijk voorbij gaan aan de kwaliteiten ervan. Tuinbonen werden volgens de mensen die het kunnen weten al 7000 jaar voor Christus geteeld in het Midden Oosten.
Oorspronkelijk komen de bonen van het geslacht Phaseolus uit Zuid Amerika. En ook deze zijn al door de Indianen in cultuur genomen. Zij zorgden ook voor verspreiding door heel Amerika.

Ergens in de 16e eeuw zijn ze onze kant op gekomen. Om nooit meer weg te gaan. De populariteit had de boon te danken aan het feit dat ze gedroogd kan worden en zo kan dienen als wintervoedsel. Ook in onze tijd eten we nog veel bonen die uit een ander seizoen komen. Uit blik, pot of diepvries. Door hun hoge gehalte aan eiwitten zijn bonen en erwten onmisbaar in het menu van de vegetariër. Zelf kweken is dus het devies. Het is verstandig om de eerste soorten van het seizoen voor te trekken. Dan hebben ze een voorsprong als ze eenmaal in de tuin staan. Want niet alleen wij vinden het lekker, ook de muizen, duiven, fazanten, slakken lusten graag een doperwt. Zo uit de grond of als jonge plant. Als je de planten wilt laten opgroeien, is het verstandig om ze goed te verstoppen onder snoeiafval van b.v. de forsythia. Maar dan kan er ook iets moois groeien. Eerst een plant met prachtige bloemen. Daarna hele mooie kleuren bonen en vervolgens een heerlijk maaltje.
Het spreekt vanzelf dat de stambonen geen hulp nodig hebben. Maar de stokbonen, die maken het mogelijk om van alles te verzinnen om ze langs te leiden. Gaas is wel het aller-makkelijkst.
Tonkinstokken 2 aan 2 met een stok erboven om de boel bij elkaar te houden. Of een wigwam van 4 of meerdere tonkinstokken. Ook één stok met daarbovenop een fietswiel kan heel goed. Dan wel vanaf het fietswiel draden naar beneden leiden en die goed vastmaken met tentharingen. Ook langs een soort van pergola aan beide zijden van een tuinpad kunnen bonen groeien. Loop je op een mooie zomermorgen onder een poort van bonenbloemen. Een heel oude indianenmethode is natuurlijk de drie gezusters: Bonen die langs de mais omhoog klimmen en als derde zusje de pompoenen. Ik ga dit jaar proberen om de bonen langs de zonnebloemen omhoog te laten groeien. Eens kijken hoe dat gaat en hoe dat eruit ziet. Lijkt me erg mooi, de schitterende zonnebloemen, met langs de stengel de bonen met paarse peulen. Zaaien kan nog tot half juli.

Oogsten kan zodra je de boon niet meer kunt weerstaan en je watertandend kijkt naar de eerste vruchten die onderaan beginnen te groeien.
Je kunt ook wat bonen oogsten om volgend jaar zelf weer te zaaien. meestal kan zaad gewonnen worden van eigen planten. Laat hiervoor de laatste peulen afharden, en verwijder na verharding van de peul de zaden voor volgend jaar. Let wel op bij aanplant van verscheidene soorten, hier kan kruisbestuiving voorkomen. De planten op zich zijn zelfbestuivend. Ik vraag me af wat er gebeurd als er wel kruisbestuiving optreedt, zouden hier lekkere bonen uit te voorschijn komen? Heeft iemand het wel eens geprobeerd?
Op internet kwam ik de volgende informatie tegen:

- Ontsmet zaad steeds van eigen winning door een warmtebad te geven!
- Leg hiervoor de zaden enkele uren in water 30°C, en dompel ze na spoeling in een bad van 50°C gedurende een tiental minuten! Warmere baden geven schade aan de kiem, dus opgelet.
- Gebruik geen gerimpeld, gevlekt of beschimmeld zaad.
  De kiemkracht is maximaal 2 jaar
- Zaai geen bonen dicht bij gewassen als erwt, venkel en alliums (ui, knoflook,enz…).
- De boon hoort thuis op het bed van de peulgewassen en de teeltwissel van minstens 1 op 4 jaar moet gehandhaafd worden.
- 1 pakje zaad van staakbonen 70 gr. Geeft al snel 20 kilo boontjes. Voor struikbonen is dit echter maar de helft!
- na de teelt mag het gewas op de composthoop indien deze vrij is van enige schimmels of virussen !

Ziektes en plagen:

- dierlijke belagers: bonenvlieg, bonenluis, konijnenvraat, bonenkever, spint, slakken (naakt).
- schimmels waaronder: Botrytis cinerea, bonenvlekkenziekte, Sclerotiniarot.
- Virus waaronder: mozaïekvirussen.
- Bacteriën waaronder: vetvlekkenziekte.

stikstofbinding: gebeurd door symbiose van bacteriën met de plant die de mogelijkheid geeft om deze vanuit de lucht te binden. De stikstof wordt dan opgeslagen in kleine knobbeltjes (roze), die zich op de wortels vasthechten.
Tip : Deze stikstof kan benut worden voor een volgend gewas als er binnen enkele maanden terug wordt geplant.

Leuke en mooie tuin-WEB-sites:

Ik verbouw op mijn tuin al heilig boontje, haverwortel en broccoletto. Had ik besteld bij een specialist in vergeten groenten in Limburg: www.vergeteneten.nl

Hartelijke groeten, Ineke Shaw

IJSHEILIGEN-plantjesmarkt, zaterdag 17 mei

17 mei was dit jaar de grote start van het tuinseizoen. IJSHEILIGEN !!!!!!! Nu was het de afgelopen weken al erg warm en had ik het idee dat dit jaar de ijsheiligen net als vorig jaar al spoedig na de vroege Pasen vertrokken waren.
Ook dit jaar had kiemkracht samen met de winkel een kleine maar gezellige plantjesmarkt georganiseerd onder de kapschuur. Het was wederom een groot succes. In 4 uur tijd hebben vele klanten bij onze kramen hun plantjes-inkopen gedaan. Een half uur voor de opening van de markt stond men te dringen en plantjes uit te zoeken. Al die plantjes konden dit jaar ook meteen de zachte, warme en ook nog natte grond in. Als we dit van tevoren hadden geweten hadden we met z'n allen al half april alle planten buiten kunnen zetten en hadden we al heel vroeg kunnen oogsten
Namens Kiemkracht, Fred vd Stap

Aardappel- en tomatenloof

Loof van het plantensoort "nachtschade" (afval van aardappelen en tomaten) mag nooit op de eigen composthoop worden verwerkt, dit ter voorkoming van de gevreesde ziekte Phytophthera die zich over het gehele tuincomplex kan verspreiden. Dat moet voorkomen worden !
In "de winkel" zijn gratis grote blauwe plastic zakken af te halen. Hierin kunt u het loof verzamelen. Deze dient u vervolgens zelf af te voeren, bijvoorbeeld naar huis en dan in de **grijze** afvalcontainer.

Knolvoet(besmetting)

Ook besmetting van de grond door knolvoet willen we voorkomen. Ook de wortels van uw koolplanten mogen niet op de composthoop, deze dienen door de tuinders zelf in plastic zakken te worden afgevoerd naar huis en dan in de grijze afvalcontainer.

Tunnelkas voor ons allen, wie doet er nog meer mee?

Op ons complex hebben we eind 2007 een prachtig mooie tunnelkas geplaatst. Inmiddels zijn al diverse enthousiaste BTV-leden aan de slag gegaan om deze tunnelkas verder in te richten. Tegelpad, ventilatie, water, licht, isolatie, oppottafels, kweektafels, zaaibakken etc etc.
We zijn al volop aan het zaaien gegaan en de eerste plantjes zijn al in onze winkel voor een leuk prijsje te koop. In het paasweekend hebben we onze jonge plantjes met een kacheltje moeten beschermen omdat het liefst 7 graden ging vriezen. We proberen elke zaterdagochtend samen in de kas wat werkzaamheden te verrichten, kom gerust een keertje kijken. Als u het ook leuk vindt om te zaaien en plantjes op te kweken dan kunt u zich nog altijd aansluiten bij deze hobbyclub.

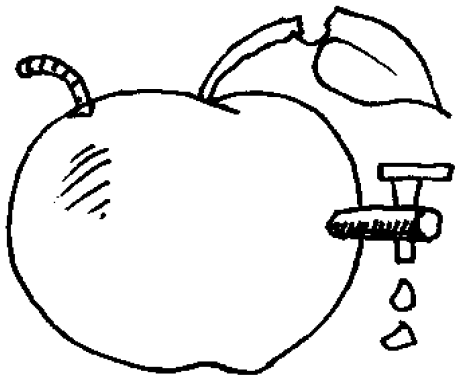
Oproep inleveren oude bloempotjes.

Dank, dank, nogmaals dank voor het grote aanbod van plastic bloempotjes n.a.v. mijn oproep in de vorige Biologica. In onze tunnelkas kweken we plantjes op voor verkoop in onze eigen BTV-winkel. Voor de opkweek hebben we inderdaad heel veel plastic bloempotjes nodig. Grote (10x10 cm) en ronde bloempotjes hebben we nu voorlopig genoeg. Wel hebben we nog behoefte aan violenbakjes (10-packs) en kleine vierkante plantpotjes (8x8x7 cm).
Lever ze in op de zaterdagochtend in de winkel. Zo kunnen we de kosten laag houden en daarmee ook de verkoopprijs. Zo is iedereen blij.
Fred vd Stap

De BTV Kookclub

Noteer alvast in uw agenda:
24 september koken en bakken in de Schuur!

Wat gaan we doen? We gaan een chocoladetaart bakken met rode bieten. Een heerlijk produkt wat enkelen van u al eens hebben geproefd op een markt.
Als de taart in de oven staat gaan we iets anders maken. Ik heb al wel een idee, maar wie het een leuk idee vindt om ook zijn of haar kennis met anderen te delen is van harte welkom om dat te doen.
Onze keuken is voorzien van allerlei gemakken, dus we kunnen lekker onze gang gaan en na afloop naar huis met een heerlijke taart, nog wat lekkers en natuurlijk de recepten.
Een deel van de ingrediënten komen uiteraard uit eigen tuin. Die moet u zelf meebrengen/ Voor de inkoop van de overige ingrediënten wordt gezorgd en deze zullen hoofdelijk worden omgeslagen.
Verder zijn er geen kosten verbonden aan deze heerlijke avond.
Er kunnen maximaal 12 mensen meedoen aan deze avond, meer passen er niet in de keuken. Dus verzeker u van een plekje en geef u op via de mail: kopijbiologica@hotmail.com of in de winkel.
Bellen mag ook: Hennie Kuiperij 026 3820465.

Wijsheid uit een medicinale tuin: stinkende gouwe

Door onze druïde L.F.

De Latijnse naam van stinkende gouwe is *chelidonium maus L.*, uit de papveraceae familie. De Nederlandse naam dankt de stinkende gouwe aan de alchemisten. Zij noemden het 'stinkend goudkruid'. De Duitse volksnaam luidde Himmelgabe, Schölkraut (scheldkruid), scellawurz, schellinewurcz (oud-Duits). Verdere Nederlandse benaming: ogenklaar, zwaluwkruid.

Het Latijnse woord 'majus' betekent groot. En chelidon betekent zwaluw. Omdat deze plant begint te bloeien bij de komst der zwaluwen en verwelkt bij hun vertrek naar warmere streken. Het speenkruid heet ook *chelidonium minus*, dat klein betekent.

Geschiedenis

Volgens Dioscrides en Plinius zeggen, zou 'Stinkende gouwe' door zwaluwen zijn ontdekt, want deze geven hun blinde jongen via deze plant het gezichtsvermogen, zelfs bij uitgestoken ogen. Ook volgens Conrad vond Megenberg zou dit 'schelkruid' (sceljan = afschillen/afkrabben) helpen om de troebeling van het hoornvlies te verminderen. Hebben wij ook de spreuk 'de schellen van de ogen vallen?' (inzicht, beter zien, begrijpen).
Het blad kan worden gebruikt als 'pleister' en het oranje sap als jodium. Uitwendig, want het prikt net zo. Het maakt steriel en bevorderd het genezingsproces. Ideaal om bij en om het huis of in de moestuin, mocht u een snee in de handen krijgen door werkzaamheden. EHBO dus!
Het sap werkt ook voor bultjes en wratten, sproeten en kalknagels. De verdere functie omschrijving zal ik u besparen want hij is ook een gifplant die tot de papaverachtigen behoord.

Stinkende gouwe/ Goudkruid groeit graag in een verloren hoekje in de tuin in zon/halfschaduw op een zandachtige bodem. Met zijn gelobde bladeren, grijze haartjes en gele aarbeibloempjes is het geen onooglijke plant, die overblijven tot 1 meter hoog kan worden. Bloemvorm doet denken aan kruisbloemachtigen en zaden aan klauwachtigen.

Ter vervolging wordt het sap tevens gebruikt voor diverse huidaandoeningen en van de wortelt wordt in de homeopathie aftreksels gemaakt tegen o.a. geelzucht, kanker, astma, stimu, galwegen, pijnstiller.

Let op: de plant bevat alcaloïde stoffen! (drie soorten gif) Dit is geen plant om verder mee te experimenteren. Inwendig gebruik is taboe voor de leek.

Het oranje/gele sap wast overigens niet gauw weg. Leuk voor een tatoeage?

Advertentie

Te koop:

Mooie fiets met lage instap
Merk: van Raam

Het is een fiets met een lage instap en met een breed stuur. Geschikt voor mensen die wat meer moeite hebben met een gewone instap en geschikt voor mensen die een kinderzitje voorop willen hebben.
De fiets heeft 3 versnellingen, trommelremmen en een dubbele fietstas.
Prijs in overleg vast te stellen.

Deze fiets is nauwelijks gebruikt en wordt verkocht omdat de eigenaar had gehoopt op deze fiets toch nog te kunnen fietsen. Helaas lukt dat door de handicap niet.

Meer informatie:
Hennie Kuiperij
026 3820465

Kosmos
Zaai- en werkagenda

Juli

Onderstaand overzicht geeft aan wanneer wat gezaaid, geplant, geoogst en bewerkt kan worden voor de maand juli 2008 voor de vier soorten gewassen, de zgn. bloem-, vrucht-, blad- en worteldagen.

Bloemdagen
12-7
14-7 tot 10.00u
21-7
22-7
30-7 vanaf 13.00u
31-7

Bladdagen
4-7
5-7 tot 15.00u
13-7 vanaf 12.00u
14-7 vanaf 11.00u
15-7
23-7
24-7
25-7
31-7 vanaf 16.00u

Vruchtdagen
2-7
3-7
7-7 tot 17.00u
10-7 tot 15.00u
16-7 tot 13.00u
17-7 vanaf 16.00u
18-7 tot 13.00u
25-7 vanaf 14.00u
26-7

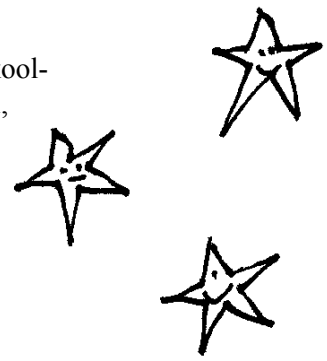
Worteldagen
6-7 tot 16.00u
10-7 vanaf 16.00u
11-7
18-7 vanaf 14.00u
19-7
20-7
27-7
28-7

Bloemdagen:
bloemgewassen:
alle bloemen
Vruchtdagen:
vruchtgewassen;
graansoorten, maïs,
rijst, bonen, erwten,
kom-kommer, tomaten,
paprika, pompoen, etc.

Bladdagen:
bladgewassen; sla,
spinazie, snijbiet, kool-
soorten, bloemkool,
broccoli, koolrabi,
etc.

Worteldagen:
wortelgewassen; peen,
ui, radijs, rammenas,
schor- seneer, knolsel-
derij, koolraap, aardap-
pel, etc.
Ongunstig voor alle bewerkingen:
5-7 vanaf 15.00u
8-7 de gehele dag
9-7 tot 14.00u
16-7 vanaf 13.00u
17-7 tot 16.00u
29-7
30-7 tot 13.00u

Dalende maanbaan (= 'planttijd'):
Van 2-7 t/m 15-7
En van 29-7 t/m 31-7

Kosmos
Zaai- en werkagenda

augustus

Onderstaand overzicht geeft aan wanneer wat gezaaid, geplant, geoogst en bewerkt kan worden voor de maand augustus 2008 voor de vier soorten gewassen, de zgn. bloem-, vrucht-, blad- en worteldagen.

Bloemdagen
8-8
10-8 vanaf 18.00u
18-8
26-8 vanaf 18.00u
27-8

Bladdagen
10-8 tot 17.00u
11-8
19-8
20-8
28-8
29-8

Vruchtdagen
2-8 vanaf 15.00u
3-8
4-8
5-8
9-8
12-8 vanaf 10.00u
17-8
21-8
30-8
31-8

Worteldagen
6-8
7-8
25-8 tot 18.00u

Bloemdagen:
bloemgewassen:
alle bloemen
Vruchtdagen:
vruchtgewassen;
graansoorten, maïs,
rijst, bonen, erwten,
kom-kommer, tomaten,
paprika, pompoen, etc.
Bladdagen:
bladgewassen; sla,
spinazie, snijbiet,
koolsoorten,
bloemkool, broccoli,
koolrabi,
etc.
Worteldagen:
wortelgewassen; peen,
ui, radijs, rammenas,
schor- seneer, knolselderij, koolraap,
aardappel, etc.

Ongunstig voor alle bewerkingen:
1-8 de gehele dag
2-8 tot 15.00u
13-8 de gehele dag
14-8 de gehele dag
15-8 de gehele dag
16-8 vanaf 10.00u
22-8 vanaf 10.00u
23-8 de gehele dag
24-8 de gehele dag
25-8 vanaf 18.00u
26-8 tot 18.00u

Dalende maanbaan (= 'planttijd'):
Van 1-8 t/m 11-8
en van
25-8 t/m 31-8

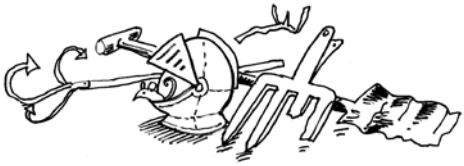
Oproep: Excursie naar Boer Koekoek

In Gendt (in de Betuwe) heeft Boer Koekoek een biologische groentetuin in een kassencomplex.
Dit bedrijf kan op afspraak worden bezocht en dat lijkt ons leuk om met een groep leden van onze tuinvereniging hier te gaan kijken en proeven.
Een rondleiding door de kas van Helen en Robert Koekoek is een reis terug in de tijd, gecombineerd met een reis naar de toekomst. In de ene kap staan oude vergeten groenten, in de volgende iets onbekends wat misschien nog ooit heel populair wordt.
Het assortiment wisselt voortdurend, afhankelijk van teeltresultaat, belangstelling van de klanten en persoonlijke interesse. Via de volgende internetsite www.boerkoekoek.nl kunt al een voorproefje beleven; mooie foto´s, een uitgebreide plantenlijst en een leuke digitale rondleiding (filmpje). Er worden wel meer dan 300 soorten groenten geteeld.
Het bedrijf is tegenwoordig gevestigd aan de Angerensestraat in Gendt. Tot voor kort had Robert zijn bedrijf nog in Huissen. Naar Huissen hadden we nog met een groep kunnen fietsen, naar Gendt is toch wel wat ver weg.
Als eerste willen we onder de leden de interesse peilen. Vervolgens gaan we dan samen kijken hoe en wanneer we dan dit bezoek gaan doen. In de tweede helft van Mei is er waarschijnlijk een groot groenteassortiment te zien. We kunnen dan in overleg met enkele auto's naar Gendt rijden. (maar als u toch perse wilt fietsen, kan dat ook. Ik spring wel achterop.)w

Heeft u interesse? Geef je dan op bij Fred vd Stap of schrijf je naam op de lijst op het prikbord in de Schuur.

Grandeur: de Sonsbeek processie

"Met Grandeur de zomer in", is bedacht door de mensen die dit jaar Sonsbeek 2008 organiseren. Dit is een kunstmanifestatie waaraan 30 kunstenaars uit de hele wereld mee doen.
Deze kunstenaars maken allemaal een eigen kunstwerk dat op 8 juni gedragen zal worden door de Arnhemse bevolking.
En vanmiddag was het dan zover. Een groots spektakel trok door de Arnhemse binnenstad. Het was een grandioze dag met schitterend weer (misschien een beetje te warm voor de dragers). Maar ons gilde liep er geweldig bij. Het was een groots gebeuren, haast on-Arnhems te noemen. Het publiek was ook in grote getallen op de manifestatie gekomen. Als dit de opmaat voor Sonsbeek is zou het wel eens een bijzondere editie kunnen worden.
P.V..

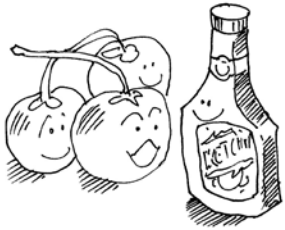
Gezien op internet: **Natuurbericht.nl**

Voor degenen die internet hebben: sinds kort is er een nieuwsbericht dat echt de moeite waard is: *Natuurbericht.nl*
Op de website www.natuurbericht.nl worden voorspellingen gedaan omtrent de natuur. Zo staat er nu een berichtje op dat de stinzenplant vingerhelmbloem inmiddels volop bloeit, dat er aangekondigd wordt dat de berk binnen een paar dagen zal gaan bloeien. En dat de eerste wespenkoninginnen al zijn gesignaleerd. De eerste bloei van de scherpe boterbloem wordt verwacht op 4 april.

Een andere leuke site is die van Natuurkalender. Deze site is van Wageningen Universiteit. Het is mogelijk om eigen bevindingen door te geven aan de universiteit. Wanneer bloeit de eerste perenboom, wanneer is het eerste fruit rijp? Niet alleen groenten en fruit uit eigen tuin kunnen worden gemeld, ook allerlei gegevens over de eerste bloei van wilde planten, het zingen van vogels etc. kan worden doorgegeven. (HK)

Nog even over de: Tomaat

Ik wilde u nog even een stukje meenemen in de literatuur die is geschreven over de Tomaat. Het betreft een aardig boekje geschreven door Brunhilde Bross-Burkhardt genaamd Tomaten, paprika's en aubergines. (Uitgeverij Deltas.)

Hé Tom oude maat van me, jij hier?

Hierin wordt uitgebreid verteld over de groei, bloei, kweek en geschiedenis van eerder genoemde groenten. Nou gaat het wat ver om alles te bschrijven uit dit boekje, maar wat ik erg aardig vond in dit boekje was de geschiedenis van de tomaat. Wist u dat deze afkomstig uit de Andes pas in 1778 in Europa als groente in gebruik werd genomen. Daarvoor werd de plant voor de sier of als curiosa geteeld. De tomaat werd door de Spanjaarden in 1523 voor het eerst mee naar Europa gehaald. De Italianen kwamen er al snel achter dat de tomaat heerlijk smaakte en gaven de vrucht een nieuwe naam: pomodoro (vrij vertaald goudappel). De tomaat kwam ook via Italië uiteindelijk ook in Noord Amerika terecht. Dat was echter pas in de tijd van de amerikaanse revolutie (rond 1782).
In Nederland begon rond 1900 de tomaat echt aan zijn opmars. Kwekers in het Mechelse en in het Westland begonnen beroepsmatig met het verbouwen van tomaten. In de moestuins veroverde de tomaat pas na de eerste wereldoorlog zijn plaats.
Ketchup is een product wat natuurlijk vooral uit tomaat bestaat. Maar wist u dat ieder land zo zijn eigen gebruik heeft wat beftreft Ketchup en zijn samenstelling. Zo hebben de Engelsen de Worcester sauce, de chinezen een zoete sojasaus: die ketsiap werd genoemd. De amerikanen ontwikkelden die ketsiap vervolgens tot tomato catsup. De rest is geschiedenis.
Wist u trouwens ook dat verwerkte tomaten heel goed zijn, omdat daarin het antioxydant lycopeen (werkzaam tegen kanker en hart- en vaatziekten) het sterkst aanwezig blijkt te zijn.
Alles bij elkaar een interessant boekje over o.a. tomaten,
moet u eens rustig doornemen, onder het genot van een glaasje...
tomatensap...
Waarom ook niet?
PV.

Nest jonge merels in mijn broeikas.

Op mijn tuin 109 heb ik een oud broeikasje staan, lang geleden gebouwd van oude raamkozijnen uit de wijk Geitenkamp. Het is wat donker maar hierdoor juist uitstekend geschikt voor de opkweek van mijn, in een winterberging overgehouden, Fuchsia's.

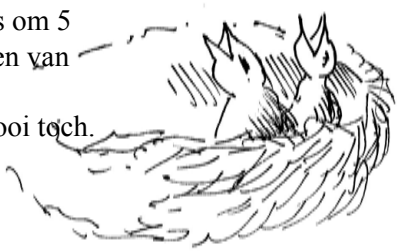
Vorig jaar heeft een merel-paar in dit kasje een mooi nest gebouwd, direct boven de ingang. Maar omdat de merels steeds bij mijn binnenkomst in paniek raakten is het niets geworden. Dit voorjaar had ik begin april nog maar 2 dagen het kasdeurtje open staan en meteen werd er op exact dezelfde plek wederom een merelnest gebouwd. Vast en zeker dezelfde merels.

Om hun nu niet meer in paniek te brengen heb ik steeds eerst aan de zijkant mij aangemeld met kloppen en dat ging goed. Ik moet toch wel minimaal 3 keer in de week mijn fuchsia's water geven en besproeien, anders gaan ze niet opnieuw uitlopen.
De merels raakten niet meer in paniek, bleven zelfs rustig zitten tijdens mijn aanwezigheid.
Na 3 weken zag ik geen merel meer op het nest, ik hoorde ook geen gekrijs en dus werd ik ongerust. Voorzichtig heb ik het nest van dichtbij bekeken en het bleek nieuw leven te bevatten. Meerdere, heel rustige jonge merels. Af en toe gingen de snavels open en omhoog maar helemaal zonder geluid te produceren. Ik zag ook geen pa en ma meer. Maar in de dagen er na werden de jongen toch groter en dus kon ik er op vertrouwen dat ze wel degelijk door pa en ma goed werden verzorgd.
Vrijdag 23 mei om 17.00 ging ik, na mij werkdag, nog even langs de tuin. Als eerste ging ik even naar het nest kijken, uiteraard voorzichtig van buitenaf. Ik zag echter geen leven meer in het nest. Volgens mij waren ze nog niet volgroeid en dus werd ik heel erg ongerust. Wat is er gebeurd, zijn ze toch gevlogen of is er iets mis gegaan. Ik pakte mijn trapje en ging voorzichtig in het nest kijken. Leeg. Alles weg, ja er lag nog een ei in. Dat zal wel een windei zijn.
Ik keek om me heen of ik nog sporen van leven kon ontdekken, en jawel, een van de jonge merels had zich verstopt tussen mijn fuchsia's. Maar toen hij mij zag raakte hij in paniek (ja wie niet) en begon een hoop te krijsen.

Nog in dezelfde seconde ook buiten de kas een hoop gekrijs, jawel van pa en ma merel. Ik ben toen maar de kas uitgegaan en ben wat anders op de tuin gaan doen. Dit om de familie merel rust te geven en het zelf even uit te zoeken. Na een halfuur was alles rustig maar het jong zat nog wel in de kas. Ik heb een laag bakje met water op de grond gezet voor het geval hij/zij door pa en ma merel mogelijk 'vergeten' zou worden.
Zaterdagmorgen 24 mei werd ik bij de schuur aangesproken door mijn tuinbuurman Jan Faay.
Hij wist mij een nog ander verhaal over mijn merels te vertellen. Eerder op vrijdagmiddag 23 mei waren de jonge merels al het nest uitgesprongen en vlogen min of meer in verwarring rond in mijn kasje. Pa en ma merel probeerden de jonge merels te voederen met wormen maar dat lukte niet omdat pa en ma buiten het glas zaten en de jongen achter het glas.

Nadat Jan dit samen met Ed van Dam, mijn andere tuinbuurman, dit enkele uren hadden aangezien hebben zij ingegrepen. Zij hebben de jonge merels in de kas gevangen en buiten losgelaten. De jonge merels en pa en ma waren vertrokken. Jan en Ed hadden die vrijdagmiddag dus alle (3) merels vrij gelaten. Heel mooi om te horen. Maar ze waren dus wel het 4e jong vergeten. Het jong dat ik vrijdagavond om 18.00 uur nog in kas had achter gelaten. Zaterdagmiddag hoorde ik nog hetzelfde verhaal van Ed van Dam en toen zijn we samen op zoek gegaan naar het 4e jong. Het zat nog altijd in de kas. Verlaten? Vergeten?
Nee Nee, helemaal niet. Door onze binnenkomst begon het jong te krijsen en net als een dag eerder, nog in dezelfde seconde ook buiten de kas een hoop gekrijs, jawel van pa en ma merel. Ik ben de kas uitgegaan en Ed heeft het 4e jong gevangen en net als een dag eerder met de 3 anderen ook dit jong buiten de vrijheid gegeven. Pa, ma en de jonge merel vlogen weg. Zonder een woord van dank. Nou ja. Je hoort ze op enige afstand toch nog wel bezig zijn.

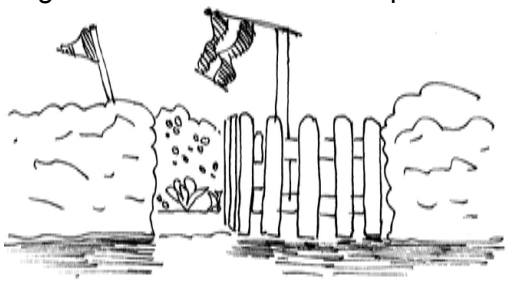
En merels komen 's avonds, en/of 's morgens om 5 uur, altijd weer een vrolijke noot zingen in een van de bomen. Altijd weer fijn om te oren.
Mijn eerste oogst dit jaar, 4 jonge merels. Mooi toch.
Met dank aan de mede-redders Ed en Jan.
Fred vd Stap

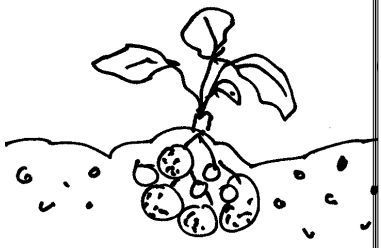
Landelijke 'Open-tuinen-weekend' 28-29 juni 2008

Het open-tuinen-weekend van **28 en 29 juni komt er aan.** Dan groeit en bloeit alles en er is ook al volop kleinfruit te oogsten, de tuin is dan echt mooi om aan anderen te laten zien.
Op deze dagen zullen vele particulieren en verenigingen, waaronder onze BTV Elderveld, leden en niet leden toegang verschaffen op hun complexen en tuinen. Dit landelijke evenement zal ongetwijfeld via de landelijke media de nodige aandacht krijgen.

Doet u ook mee?
Hou een van deze dagen vrij, zet uw tuinhek open en laat een rood-wit-blauwe vlag wapperen. Ga lekker in uw tuintje bezig zijn en als u bezoekers krijgt vertelt u ze over uw hobby, laat ze vooral ook snoepen van uw tuin, dit keer mag het. Het wordt zeker een prachtige zomerse zondag. *(FvdS)*

Waar zet je de komende jaren de aardappels.
Op uw teeltplan-invulformulier heeft u zelf de vakken A, B, C en D ingevuld. In de volgende Biologica, op de pagina "Kosmos-agenda", staat voortaan keurig netjes in welk vak de teelt van nachtschadeachtigen is toegestaan. We starten in 2008 in vak A. Zie voorbeeld:

Teeltplan BTV Elderveld
In 2008 Veld A *Nachtschadeachtigen*
In 2009 Veld B *toegestaan, zoals:*
In 2010 Veld C *- Aardappels*
In 2011 Veld D
Op naleving hiervan zal intensief worden gecontroleerd

Informatie: wie - wat –waar ?

Winkel - Elke zaterdagmorgen 10.00 tot 12.00 uur.
Voor zaden, bemestingsartikelen, potgrond, anti worteldoek en doorzichtige folie voor tunnels en nog veel meer.
Frezen - Voor nadere informatie kunt u terecht in de winkel.
In- verkoopteam - Ton Rutten, Ben Reuvers, Jan Blanken, Jan Verseveld en Ed van Dam.
Bibliotheek – Hans Hegh en Louise
De vereniging beschikt over een bescheiden collectie boeken en tijdschriften over (biologisch) tuinieren.
Tuin Advies Commissie (TAC) - Geeft tuinadvies. Is er om de uitgifte van tuinen te regelen. Draagt zorg voor vrije tuinen. Verantwoordelijk voor de hakselaar en de bosmaaier. Elke zaterdagochtend, zitten de leden van de TAC bij elkaar en zij hopen dat er tuinders gezellig bij hen aanschuiven.
De TAC bestaat uit: Ferrie Betz, Willem Schimmel, Ton Thijssen Frans Bouwmans. en Bert Jansen,

Pompen team en tevens A-team voor de snelle klussen:
Cor Jonker, Fred Paulus , Arie Lugtenburg. Rinus Maagdelijn Jaap Grimbergen

Aanhangwagen U kunt de aanhangwagen huren van de vereniging voor een klein prijsje, 5,00 euro per halve dag.
Reserveer tijdig in de winkel of bij:

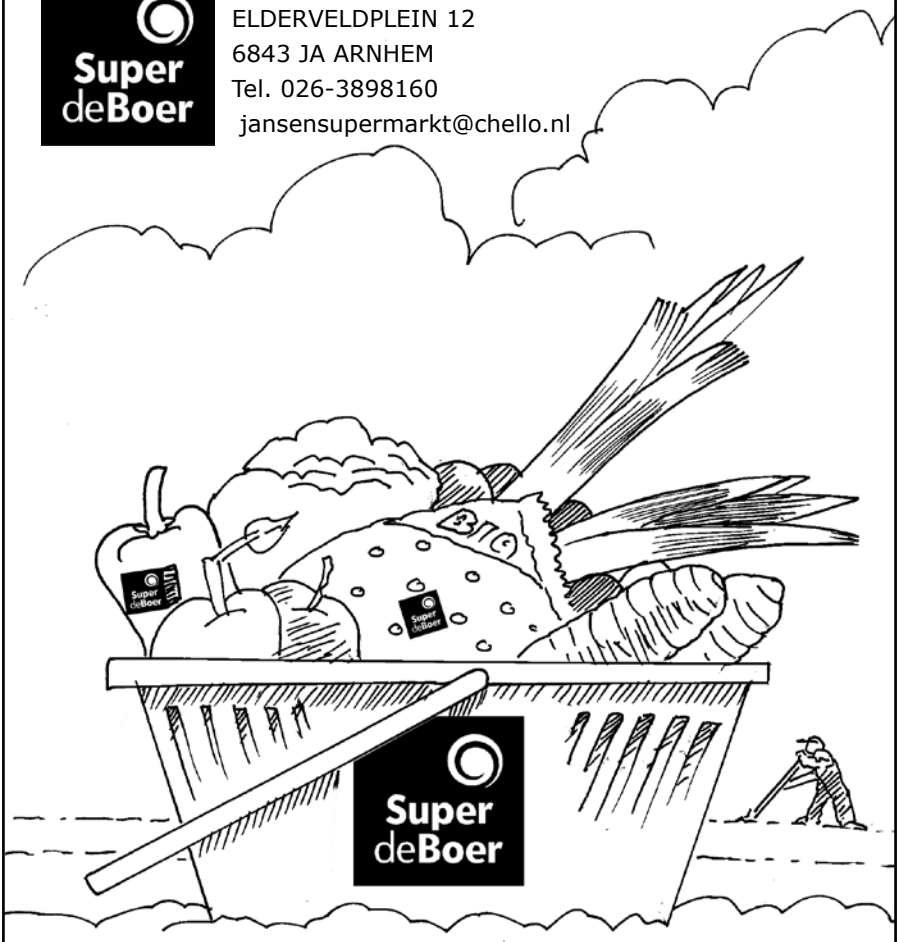
Ton Rutten: 026-3812092
Bep Baltus: 026-3816386 E-mail: abaltus13@chello.nl
Dik Jansen: 026-3814551

Verenigingsgebouw De Steenen Camer
Hannesstraatje 2a, 6843 NV Arnhem
Telefoon: (026) 3814187
Iedere zaterdagochtend 10:00 - 12:00 uur

Internet: **www.btv-elderveld.nl**

btv elderveld **de biologica**

JANSEN SUPERMARKT B.V.
ELDERVELDPLEIN 12
6843 JA ARNHEM
Tel. 026-3898160
jansensupermarkt@chello.nl

“Super de Boer, uw supermarkt met een ruime keuze biologische (vers)produkten”